Երբ հետաքրքրութեամբ ամէնը խոր լռութեան մտան, այսպէս խօսեցաւ Աշոտ Բագրատունի.

«Ո՛վ ազնիւ եւ պատուական բարեկամք իմ եւ իշխանազունք, հայրենիք եւ կրօնք կարելի է այնպիսի ծանր եւ վտանգաւոր վիճակի մէջ չեն գտնուած ինչպէս այսօր. Վարդանանց ժամանակի վտանգը հիմկուանին հետ բաղդատելով շատ ոչինչ է. թէպէտ ան ատեն Պարսից մեծազօր արքայից արքայն էր, բայց Հայաստան իւր մատնիչներէն զատ օտարազգի չունէր իր ծոցը, իսկ այսօր Բաղդատու արաբացուոց ամիրապետը իւր իշխանութեան հզօր թեւերը կը տարածէ ո՛չ Ասիոյ վրայ միայն, այլեւ բոլոր Ափրիկոյ եւ մինչեւ Եւրոպա կը դողացնէ, եւ օտար թշնամին մեր Հայաստան երկրին մէջտեղ իրեն բոյներ կը շինէ. Դուին, Նախջեւան, Բաղէշ, Տփխիս եւ Գանձակ տաճկաբնակ քաղաքներ են դարձած, ոչ մեր հնազանդութիւնը, ոչ մեր հաւատարմութիւնը, ոչ մեր վճարած յարկաց ծանրութիւնը, մեր կրօնից, մեր կենաց, մեր ստացուածոց, մեր ազգութեան ապահովութիւն չունին. այս տիրապետող տէրութեան ձեռքեն, որ կը խոստանայ՝ խաբելու համար, կերդնու, ստելու համար, ապահովութեան ձեռագիր կ'ուտայ կողոպտելու, գերելու, քանելու, այրելու եւ հիմնահատակ ընելու համար. քաղաքներն աւերակ, գեղերն անշեն, դաշտերն անապատ, ժողովուրդ տարագիր եւ փախստական լեռներու, ժայռերու, ծործորներու դատապարտուած — այս է մեր Հայաստանի վիճակը: Երբ այս վիճակին վրայ մեր հայրերը, մեր մեծերը, մեր իշխանները կը մտածեն եւ ճար ու հնար չեն գտնէր՝ մեզ բնական է յուսահատիլ. բայց յուսահատութիւնը, լքումը վերջապէս ոչ մարդու վայել է, ոչ քրիստոնէի. եթէ մենք խելքով, խոհեմութեամբ եւ քաջութեամբ վարուինք ես այնպէս կը հաւատամ, որ աստուած մեզ կօգնէ, եւ Քրիստոսի զօրութիւնը մեծ է՝ կրնայ այս դառն վիճակեն մեզ ազատել: Աստուածաշունչ գիրք եւ մեր Հայոց պատմութիւն եւ մեր օրերու պատմութիւն նաեւ մեզի ցոյց կ'ուտան, որ մեր սոյն թշնամեաց դէմ նոյնիսկ մեր հայրերը քաշութեամբ պատերազմէր են. Դաւիթ Սահառունի, Աշոտ Մսակեր իմ պապս, եւ դեռ շատ սոցայ նմաններ ահագին հարուածներ տուեր են այս արաբացուոց, եւ դեռ